

ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

Травматология және ортопедия кафедрасы.

Тақырыбы:

Қан тоқтату әдістері. Жгут салу, таңғыш салу ережелері және методикасы.

**Қабылдаған: м.ғ.д. доцент
Бердавлетов Б.А.**

Студент: Баялы С.Қ.

Курс: 5

Тобы: жм-008-1к

Алматы, 2015-2016 оқу жылы.

Жоспары:

I. Кіріспе

Қан ағу түсінігі.

II. Негізгі бөлім.

- Уақытша қан тоқтату әдістері.
- Жгут, таңғыш салу ережелері.

III. Қорытынды

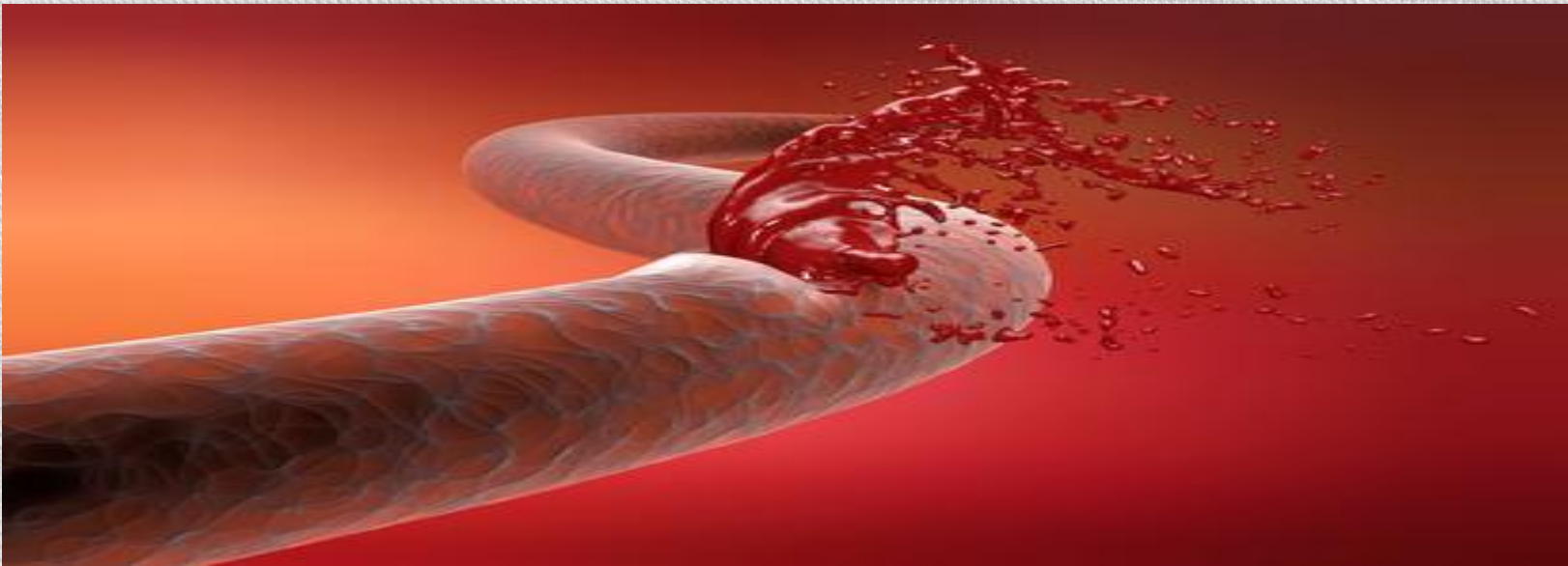
IV. Пайдаланылған әдебиеттер.

Қан ағу :

Қан ағу (лат. haemorrhagia; син. Геморрагия, **Наемо-қан, rrhagia-қан ағу/**) – қантамыр қабырғасының әр

түрлі себептен бүтіндігінің бұзылуы нәтижесінде қан ағуды айтамыз.

Қантамыр қабырғасының механикалық жарақаттануы (жыртылу, оқ тию, кесіп алу, қатты тоңу және т.б. себептер) және қантамырдың механикалық зақымдануына байланыссыз себептер (атеросклероз, мерез, қатерлі ісіктер, іріңді қабыну процестері).

Қан ағу түрлері:

- * Сыртқы;
- * Ішкі;
- * Аралас

Қан кету көзіне қарай:

- * Артериалды-жоғары қысымды қан ағу, түсі алқызыл;
- * Венозды- тоқтаусыз , шие түстес қан ағу;
- * Капиллярлы (ұсақ қантамырлы)-жараның барлық жері қанайды.;

Қансырау – қан 3 жерге ағуы мүмкін:

- Сыртқы кеністігіне
- Қуыс ағзаларға(ішке)
- Организмінің қуыстарына

Қан ағуда алғашқы көмек:

1. Уақытты созбай қансырауды тоқтату қажет
2. Қансырау тоқтату кезінде екіншілік қан кетудың алдын ала шаралар
3. Организмнің өзгерген функцияларын қалпына келтіру

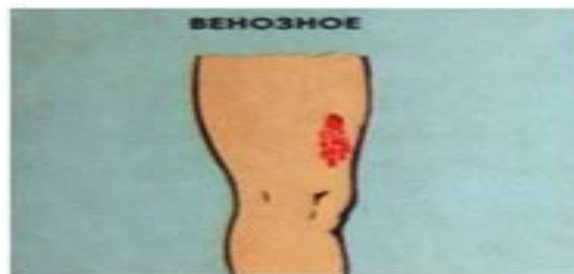
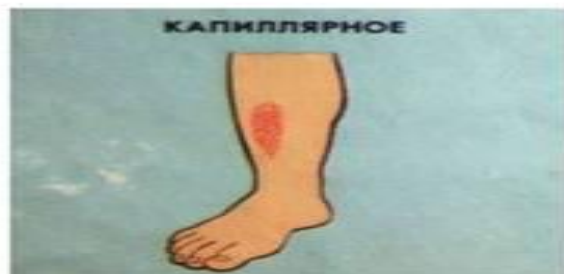
Уақытша қан тоқтату әдістері

Қан тоқтату уақытша және толық қан тоқтату болып екіге бөлінеді.

Уақытша қан тоқтату әдістеріне келесілер жатады:

- Жаралған тамырды саусақ басу арқылы
- Жгут салу;
- Бастырғы таңғыш;
- Қол – аяқты буында бүгу;;;
- Қысқыш салу

Виды кровотечений и первая помощь

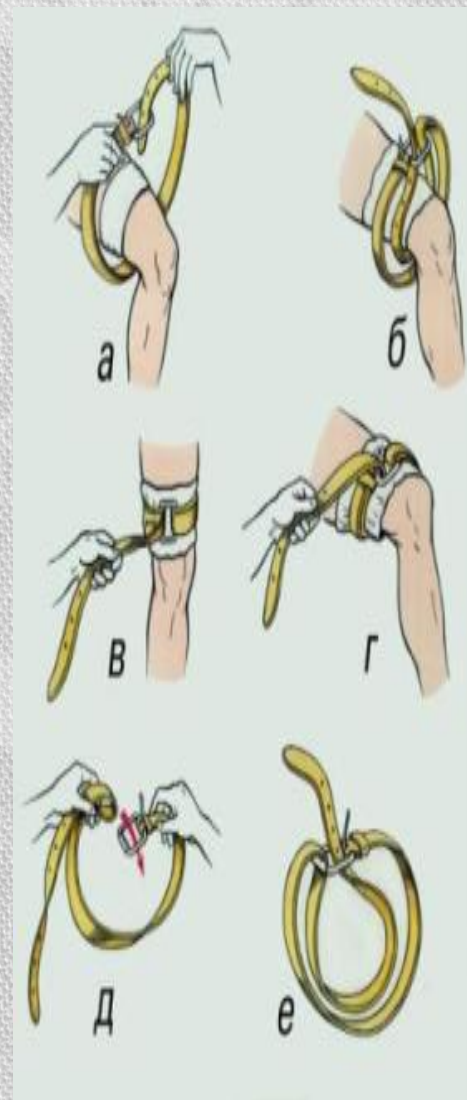

Общий объем циркулирующей крови в организме взрослого человека составляет в среднем 5 л. Потеря свыше 1/3 объема крови является угрожающей жизни, особенно в случаях быстрого ее вытекания.

Известны три вида кровотечений: *капиллярные, венозные и артериальные.*

Жгут салу ережесі:

- Біріншіден қан кету көзін анықтау керек. Аяқ – қолды тік көтеріп, жгут байлайтын тұсты орамалмен орау. Қатты тартылған жгутты ілмекке жақын жерде жарадан жоғары байлайды.
- Бастырғы таңғыш венадан және капиллярдан қан кеткенде ғана қолданылады.
- Қан кету көзіне байланысты жасалатын іс-әрекетті белгілейді. Алдынала қан тоқтату кезінде мүмкіндігінше асептиканы сақтау керек. Олар мынау: қан аққан жерді бастырғы таңғышпен басу. Бұл әдіспен тек веналық және капиллярлық қан кеткенде нәтижеге жетуге болады, артериядан қан кеткенде тезарада жгутты жарадан жоғары байлап тастаған дұрыс. Қан ағып жатқан жерді бірнеше қабатты таза-стерильденген, дәкемен жабады, оның үстіне 1 қабат мақта салынады, одан соң дәкелі бинтпен бірнеше айналдыра тығыз оралады.
- Қол-аяқты тік көтергенде ұсақ артериядан, венадан қан кету азаяды немесе тоқтайды, әрі қол-аяқтың қанмен қамтамасыз етілуі азаяды.
- Қоршаған ортада теріс (төмен- қыстыгүні) температура болса жгуттың немесе бастырғы таңғыштың уақыты 2 есе қысқарады.
- Жараланғандарды эвакуациялағанда қанды тоқтатумен қатар қол-аяқты қозғалтпай сатылы, пневмо-компрессионды шинамен немесе ағаш тақтайдың көмегімен байлау керек, бұл сүйек сынықтарының жұмсақ тіндерді жарақаттамауы үшін қажет.

Саусақпен басу арқылы тоқтату:

Артериалды қан кетуде кең таралған, кез келген артериалды қан кетуде үлкен көлемде қан жоғалтудың алдын алу мақсатында қолданады. Саусақпен басу арқылы 10-15 минут ұстап тұруға болады.

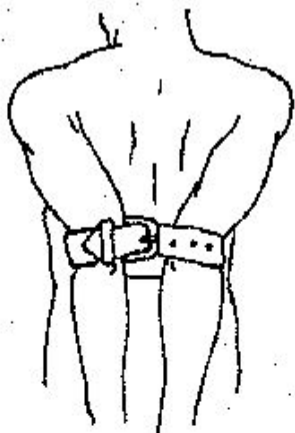
Временная остановка

Артерию выше места ранения зажмите пальцем.
Второй спасатель в это время готовит средства для остановки кровотечения

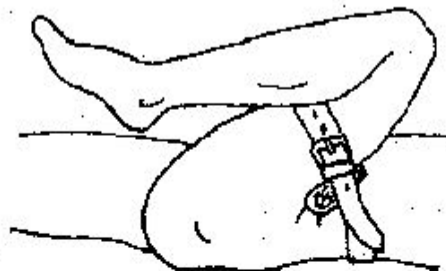

Қол – аяқты буында бүгу арқылы:

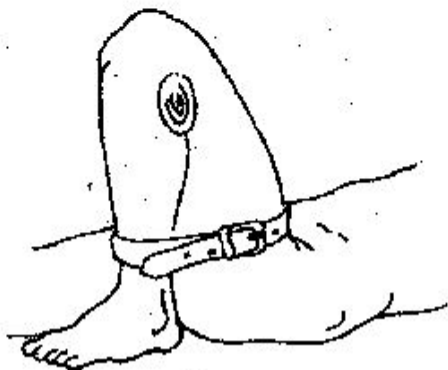
fitnologia.com

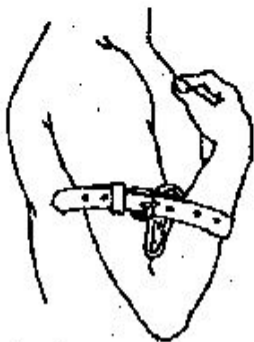
а

б

в

г

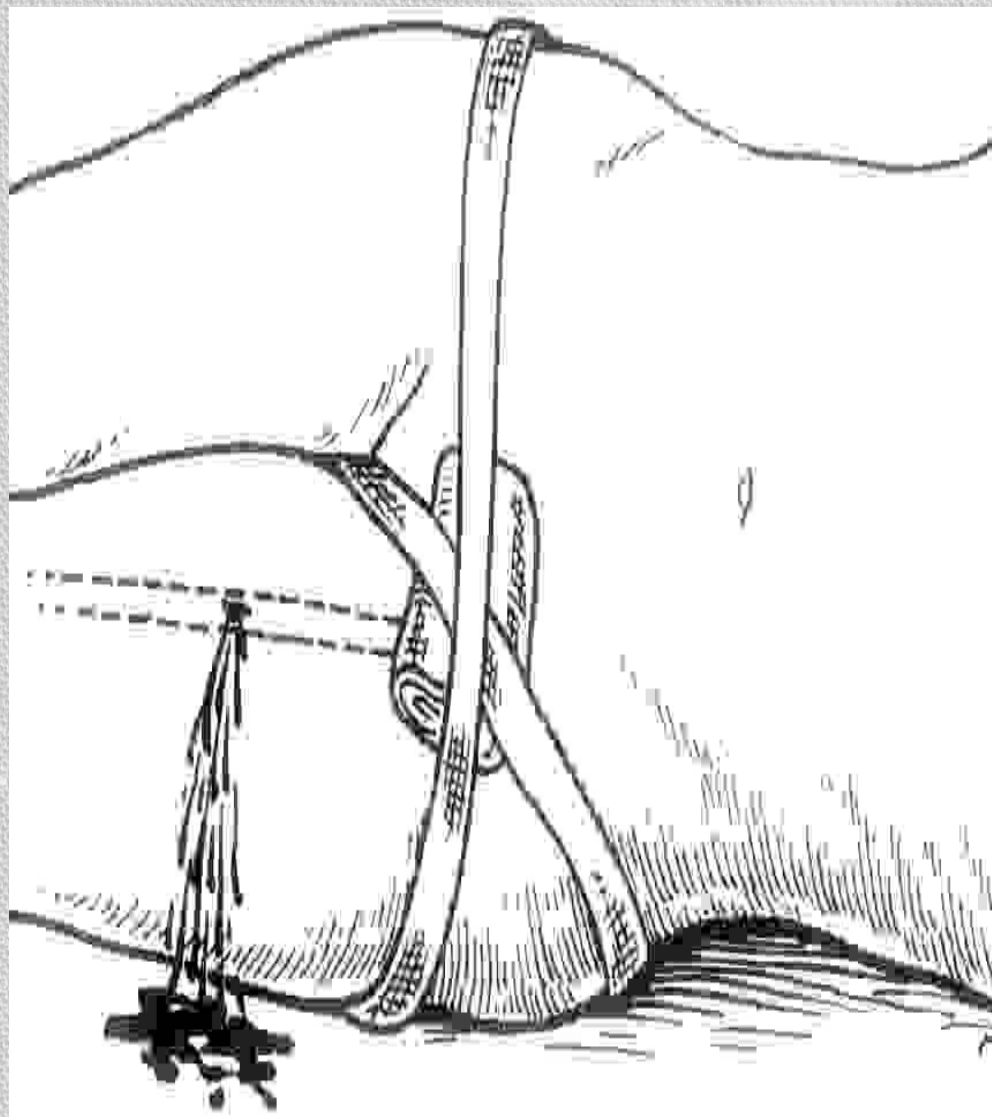
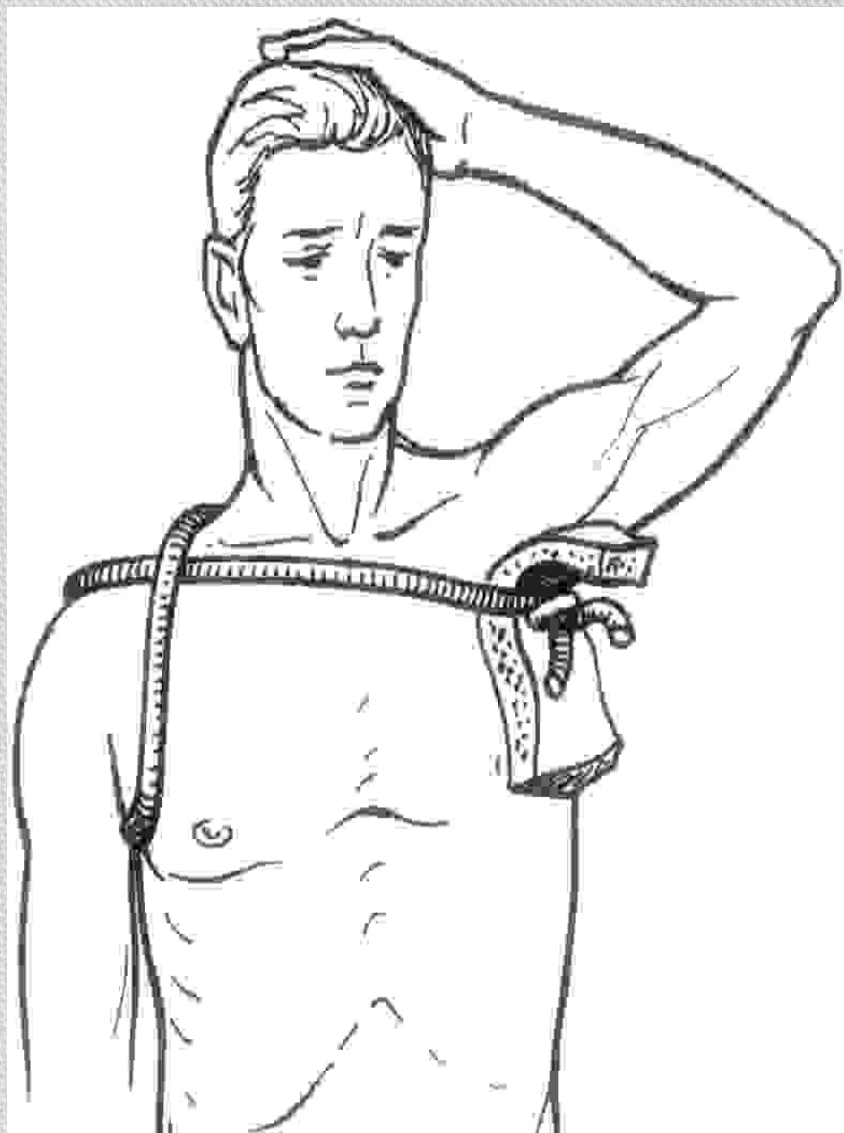
Бұл әдіс қолдан, аяқтан қан кету кезінде қолданылады, механизмі мысалы

шынтақ буынан қолды қатты бүгу арқылы қантамырды қысу болып табылады.

Техникасы:

- Қан кету көзін анықтау;
- Қан кету көзіне жедел стерилді таңғыш салу;
- Қолды немесе аяқты максималды бүгу;
- Бинттің көмегімен қолды немесе аяқты фиксациялау;
- Қан ағуының тоқтауына толық көз жеткізу

Таңғыш салу арқылы:

Пайдаланылған әдебиеттер:

- *Адырбаев К.С-Травматология және ортопедия. Қарағанды 1994*
- *Сапарова Қ.Ф. “Травматология және ортопедия”*
- *Юмашев Г.С - Травматология и ортопедия М-1990*
- *Г. М. Батян, Л. А. Бизюк, АЛГОРИТМЫ ОКАЗАНИЯ НЕОТЛОЖНОЙ ПОМОЩИ ПРИ ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ СОСТОЯНИЯХ, Минск – БГУ, 2007 г.*
- *Жедел медициналық жәрдем, Қ.М.Тұрланов редакциясымен, Алматы, 2010 ж.*
- *И.Г.Салихов, С.Ф.Ахмеров, Неотложные состояния в практике терапевта, Казань – “Идел пресс”, 2007 г.*

*Назар
аударғандарыңызға
рахмет!!!*

